

Lucht

John Boyne bij Meulenhoff:

Dief van de tijd
De jongen in de gestreepte pyjama
De scheepsjongen
Het winterpaleis
Noah Barleywater gaat ervandoor
De witte veer
De vreselijke belevenissen van Barnaby Rook
Het victoriaanse huis
De jongen die zijn vader zocht
De grote stilte
De jongen op de berg
Wat het hart verwoest
Een ladder naar de hemel
Mijn broer heet Jessica
Toen de wereld brak

Elementen-cyclus:

Water

Aarde

Vuur

Lucht

John Boyne

Lucht

ROMAN

Vertaald door Anke Frerichs

MEULENHOF

ISBN 978-90-896-8266-6
ISBN 978-94-023-2427-3 (e-book)
NUR 302

Oorspronkelijke titel: *Air*
Omslagbeeld en -ontwerp: © DPS Design & Prepress Studio
Auteursfoto: © Rich Gilligan
Zetwerk: Mat-Zet bv, Weesp

© 2025 John Boyne
© 2025 Nederlandse vertaling Anke Frerichs en Meulenhoff Boekerij bv,
Amsterdam

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd bestand, of
openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch,
mechanisch of op enige andere manier, zonder voorafgaande
schriftelijke toestemming van de uitgever. Tekst- en datamining van
(delen van) deze uitgave is uitdrukkelijk niet toegestaan.

All rights are reserved, including those for text and data mining,
AI training and similar technologies.

1

In een ideale wereld zou ik mijn veertigste verjaardag vieren in een café met uitzicht op Bondi Beach, met in mijn linkerhand een biertje en aan mijn rechterarm een vrouw die ik liefhad, omringd door vrienden die me zouden plagen met mijn kalende kruin. In werkelijkheid bevind ik me bij Gate 10 op Sydney Airport en zet ik me schrap voor twintig uur in de lucht in het gezelschap van slechts één persoon, te weten een recalcitrante tiener. Maar ja, wie van ons leeft in een ideale wereld?

Oké, het is nog vroeg in de ochtend, maar als Emmet niet zit waar hij zat voordat ik naar de wc ging, en ik daarna alleen zijn gele rugtas naast de mijne op een stoel zie liggen, raak ik buitensporig geïrriteerd. Ik kijk zoekend rond tussen alle mensen die door de hal lopen, van slaperige reizigers en schoonmakers tot vliegtuigbemanning.

Het is niet voor het eerst dat ik mijn zoon kwijt ben. Toen hij vijf was liet ik zijn handje even los in het warenhuis Da-

vid Jones aan de Castlereagh Street. Het duurde ongeveer een half uur voordat ik hem weer vond. Hij zat bij een afdeling met keukengerei, als een trouwe hond, met betraande wangen, hopend dat zijn baasje hem op een gegeven moment wel zou komen halen. De meeste ouders willen hun kinderen vooral in de eerste levensjaren beschermen, maar bij mij is dat precies andersom. Ik ben juist waakzamer sinds zijn veertiende verjaardag, een paar maanden geleden. Daar kan ik niks aan doen. Ik weet wat jongens op die leeftijd voor gevaren lopen.

Er komt een vrouw naar me toe, waarschijnlijk omdat ze de ongerustheid op mijn gezicht ziet.

‘Is er iets mis?’ vraagt ze.

‘Mijn zoon,’ zeg ik. ‘Ik zei dat hij op me moest wachten, maar...’

‘Ik dacht al zoiets. Weet u, ik ben niet aan het werk, want ik ga zo vliegen, maar ik ben van de politie en kan u helpen, als u wilt. Wanneer hebt u hem voor het laatst gezien?’

‘Maar een paar minuten geleden. Ik ging even naar de wc en...’

‘Hoe oud is hij?’

Als ik zijn leeftijd vertel, kijkt ze me aan met een mengeling van ongeloof en medelijden.

‘O, in godsnaam,’ zegt ze. ‘Ik dacht dat u een peuter bedoelde. Hij is vast niet ver weg. Tieners raak je niet zomaar kwijt, hoe graag we dat soms ook zouden willen.’

En dan duikt hij op van achter me. Hij zal wel vlak na mij naar de wc zijn gegaan en een hokje hebben gebruikt.

‘Wat?’ vraagt hij als hij mijn boze blik ziet.

‘Is dit hem?’ vraagt de vrouw, en ik knik bevestigend.

‘Ja.’

‘Dan ga ik verder,’ zegt ze en ze loopt weg.

‘Ik wist niet waar je zat,’ zeg ik als ze ver genoeg weg is en me niet meer kan horen.

‘Ik moest ook,’ zegt hij langzaam, alsof hij praat tegen iemand die traag van begrip is, wat hij de laatste tijd steeds vaker doet.

‘Ik had je toch gevraagd bij de tassen te blijven?’

Hij rolt met zijn ogen. Als deze manier van kijken ooit een Olympische sport zou worden, zou hij de topfavoriet van Australië zijn.

‘Mag ik wat chocola kopen?’ vraagt hij. ‘Ik heb niet ontbeten.’

‘Je zei dat je geen trek had.’

‘Omdat ik van jou om drie uur ’s ochtends m’n bed uit moest. Natuurlijk had ik geen trek.’

Ik had ervoor gezorgd dat we gistermiddag alles al hadden gepakt, zodat we alleen nog maar even hoefden te douchen als de wekker afging, want de taxi zou ons om half vier ophalen in North Bondi. Tijdens de rit naar het vliegveld waren we allebei heel stil. Emmet had een zonnebril op, totaal overbodig, en zijn AirPods in zijn oren, waar ik een bloedhekel aan heb. Maar ik besef dat we deze dag niet in een slechte sfeer moeten beginnen. We gaan een tijdje met elkaar optrekken en als we dat willen overleven zonder elkaar te lijf te gaan, dan is het aan mij, de volwassene, om goed om te gaan met het grillige humeur van mijn zoon.

‘Je zou ook een appel kunnen nemen,’ opper ik, ook al weet ik heel goed hoe hij daarop gaat reageren. ‘Of misschien hebben ze wel ergens ham-kaascroissants.’

‘Neu. Chocola. Ook voor in het vliegtuig.’

‘Oké dan,’ zeg ik en ik neem hem mee naar de Relay, een kiosk waar hij helemaal opgaat in een wand vol zoetheid. Hij is van nature een zoetekauw, maar komt geen gram aan. Als ik de helft zou eten van alle troep die hij tot zich neemt, zouden ze me naar huis moeten rollen. Ik bekijk hem van achteren. Aan zijn gebronsde, slanke benen is te zien dat hij veel tijd aan het strand doorbrengt. Ooit was ik net zo mager en sportief als hij. Ik ben voor mijn leeftijd nog goed in vorm, al moet de broekriem langzaam wel een gaatje losser. Ik loop hard en ik surf. Nou ja, daarover zei Damian – Emmets beste vriend – laatst dat wat ik doe niks met surfen te maken heeft, maar eerder met gecontroleerd verdrinken, waarop ze allebei de slappe lach kregen. Daar-entegen is Emmet met zijn 1,70 meter niet zo lang als ik op zijn leeftijd was, en hij blijft ook kleiner dan de meeste van zijn vrienden. En hij zou het misschien nooit hardop zeggen, maar ik denk dat hij hoopt dat hij gauw een groeispurt krijgt. Hij heeft onlangs een paar halters gekocht om zijn smalle lijf wat gespierder te maken en koopt sinds kort bakken proteïnepoeder, dat hij ’s ochtends in zijn milkshake doet.

Ik ga naar de tijdschriften en pak een GQ, een puzzelboekje en de *Sydney Morning Herald*. Ik scan de koppen op de voorpagina. Als ik me omdraai, zie ik een tafel waar een selectie van pas verschenen romans op ligt, met in het midden

een stapel van het nieuwe boek van Furia Flyte. Er staat een kartonnen display van de schrijfster zelf bij, met haar hoofd koket naar links gekanteld en een raadselachtige glimlach op haar gezicht. Ze is helemaal in het wit gekleed, waardoor haar huid nog zwarter lijkt, en heeft haar armen om haar lijf geslagen. Haar houding lijkt een beetje gespannen, misschien omdat ze het lastig vindt haar werk met haar schoonheid te verkopen, maar zich toch heeft laten ompraten.

‘Dat doen ze alleen bij vrouwen,’ heeft ze me eens verteld, toen ik haar vroeg wat er achter de schermen bij uitgeverijen zoal gebeurt.

‘Misschien omdat alle mannen lelijk zijn,’ suggereerde ik, maar ze schudde haar hoofd en noemde vier of vijf manlijke auteurs die zij aantrekkelijk vond. Ik had van geen van hen ooit gehoord, maar googelde ze later om te zien wat ze droegen en hoe hun haar zat, hoe ze zichzelf aan de wereld presenteerden, om ideeën op te doen voor mijn eigen uiterlijk, zodat zij net zo op mij zou vallen als ik op haar. Op hun foto’s staarden de schrijvers met een gepijnigde gezichtsuitdrukking in het niets, alsof iemand ze had gevraagd de laatste stelling van Fermat uit te leggen. Of misschien hadden ze last van constipatie.

Dat ik nu zo plotseling oog in oog sta met haar afbeelding voelt als een stomp in mijn maag, een onontwarbare knoop van sluimerend verlangen en kwaadheid. Sinds Furia’s boek is verschenen – haar vierde – heb ik mijn best gedaan het te vermijden, maar dat valt niet mee, want het wordt flink gepromoot. Haar foto heeft de voorpagina van alle weekendbijlages gehaald en ik heb onderweg naar mijn

werk een paar keer de radio moeten uitzetten, omdat ze als gast werd aangekondigd. Ik ben sinds Kerstmis zelfs niet meer in een filiaal van Dymocks geweest, uit angst dat boek tegen te komen. Ik ben geen boekenwurm, ik lees alleen geregeld thrillers. Maar nu zegt de masochist in me dat ik het moet oppakken en de flaptekst moet lezen. Ik ken de verhaallijn al. Het speelt zich af in het westen van Australië in de negentiende eeuw en het gaat over de relatie tussen een inheemse vrouwelijke veedrijver, een rondreizende illusionist en diens vrouw. Tandenknaarsend lees ik de samenvatting. Ik heb niet de moed te kijken aan wie ze het opdraagt of wie ze bedankt, dus ik leg het terug op de stapel. Op hetzelfde moment steekt een vrouw haar hand uit om het op te pakken.

‘U bent hem toch hopelijk niet alweer kwijt?’ vraagt ze, en ik herken de politievrouw van eerder die ochtend.

‘Nee hoor,’ zeg ik met een hoofdbeweging naar de andere kant van de winkel, maar Emmet heeft weer een verdwijntruc uitgehaald en mijn ergernis steekt opnieuw de kop op. ‘O, verdomme,’ zeg ik binnensmonds.

‘Misschien moet u hem aan de riem houden.’

‘Dat zou het leven een stuk gemakkelijker maken.’

‘Ik plaag u maar, hoor,’ zegt ze. ‘Ik heb er zelf ook eentje thuis. Een tiener, bedoel ik, geen riem. Dus ik weet hoe ze zijn. Strontvervelend, meestal. Het liefste kind van de wereld totdat de puberteit begint en dan, als bij donderslag, Hannibal Lecter zonder zijn charme. Ik heb gewoon besloten hem te ontlopen tot zijn twintigste. Misschien wel zijn vijftwintigste.’

Ik kijk om me heen en zie hem staan bij een schap met nekkussens. Hij heeft er eentje om zijn nek gedaan en ik weet dat hij me gaat vragen het voor hem te kopen. En ja hoor, hij komt op me af en draagt het voor zich uit als een zoenoffer, maar dan wel eentje waar ik voor zou moeten betalen.

‘Pap...’ zegt hij, maar ik kap hem af. Ik ga echt geen tachtig dollar uitgeven aan zo’n onzinnig ding.

‘Nee,’ zeg ik.

‘Maar...’

‘Nee, Emmet. Ze hebben een heleboel kussens in het vliegtuig. Die dingen zitten niet eens lekker. Ze zien er alleen maar uit alsof ze lekker zitten.’

Hij kijkt even naar de vrouw en misschien is haar aanwezigheid de reden dat hij afziet van verdere discussie. Maar dan ziet hij het boek in haar hand, en een kans voor revanche.

‘Dat moet u kopen,’ zegt hij. ‘Het heeft geweldige recensies. Goed archiefonderzoek. Onbetrouwbare verteller. Letterlijk iedereen leest het.’

‘Helemaal niet letterlijk iedereen,’ zeg ik en ik maak met mijn vingers aanhalingstekens in de lucht, maar hij slentert ervandoor zonder me aan te kijken, met een zelfvoldane grijns op zijn gezicht, en legt het kussen terug waar hij het gevonden heeft.

‘Hij lijkt de beroerste niet,’ zegt ze en ze kijkt me aan, maar ik reageer niet meteen. Het is ook wel bewonderingswaardig hoe mijn zoon *fuck you* kan zeggen zonder de woorden daadwerkelijk uit te spreken.

‘Nee, een regelrechte charmeur,’ antwoord ik, en inwendig moet ik er ook wel een beetje om lachen.

Dan klinkt uit de luidspreker het bericht dat het bijna tijd is om te boarden voor onze vlucht. Ik ga naar de kassa en reken meer chocola en winegums af dan een verstandig mens in een maand eet.

‘En deze,’ zegt Emmet, die ineens naast me staat en er nog een gezinsverpakking chips met honing-, soja- en kipsmaak bij legt.

‘In godsnaam,’ zeg ik. ‘Je weet toch dat we aan boord ook eten krijgen?’

‘Het kan nooit kwaad zelf wat mee te nemen.’

Ik kan maar beter gewoon kopen wat hij wil. Ik ben per slot van rekening moe. En gespannen. Ik ga een reis maken die misschien uitdraait op één grote vergissing. Maar terwijl we naar de gate lopen voel ik toch, ondanks mijn ochtendhumeur, een wanhopig verlangen mijn zoon in mijn armen te nemen, zijn lijf tegen me aan te drukken en hem te vertellen hoe belangrijk de komende paar dagen voor ons allebei zullen zijn. Dat kan ik natuurlijk niet maken. Als ik alleen al zou proberen hem aan te raken, zou hij me gegeneerd van zich af duwen. En dat terwijl hij ooit niets liever deed dan zich tegen me aan nestelen als we op zaterdagavond Pixar-films zaten te kijken, en tot zijn negende, tiende jaar vaak midden in de nacht bij me in bed kroop, op de lege plek naast me ging liggen en weer in slaap viel.

In werkelijkheid zou hij hier helemaal niet zijn als het aan hem lag, maar hij heeft nu nog een leeftijd waarop ik nog een klein beetje zeggenschap over hem heb. Hij wilde in zijn

eentje thuisblijven, wat bij voorbaat kansloos was, en toen probeerde hij me over te halen hem bij Damian te laten logeren als ik weg was. Eveneens kansloos.

Daarom is hij hier. Maar niet van harte.

Nog een laatste drama voordat we gaan boarden.

Een beveiligiger staat bij de stoelen waar wij eerder op hebben gezeten en kijkt naar onze rugtassen. En ik was nog wel zo kwaad omdat Emmet bij de tassen had moeten blijven, maar toen we naar de kiosk gingen zijn ze me totaal ontschoten. De beveiligiger, die eruitziet alsof hij nog moet blokken voor zijn eindexamen, in plaats van fulltime te werken, kijkt me aan en het eerste wat in me opkomt is dat ik hem zou kunnen helpen met zijn puistjes, als hij dat zou vragen. Niet dat ik een dermatoloog ben, want ik ben kinderpsycholoog, maar ik herinner me nog genoeg van mijn studie geneeskunde om precies te weten bij welke behandeling hij baat zou hebben.

‘Meneer, zijn dat uw tassen?’ vraagt hij.

‘Ja,’ zeg ik. ‘Sorry, ik ging even naar de wc en daarna wilde mijn zoon iets van de Relay. Ik had eraan moeten denken.’

De jongen kijkt Emmet aan.

‘Is dit je vader?’ vraagt hij.

‘Ik heb die man nog nooit van mijn leven gezien,’ zegt Emmet, en ik rol met mijn ogen.

‘O, in godsnaam,’ zeg ik.

‘Hij kwam zomaar op me af en begon tegen me te praten en...’

‘Emmet, kop dicht.’

De beveiligder kijkt van mij naar Emmet en terug. Hij mag dan jong zijn, maar hij kan toch zien dat we op elkaar lijken.

‘Oké, hij is mijn vader,’ geeft Emmet grinnikend toe, en ik glimlach tegen wil en dank. Ik hoor hem graag lachen.

‘Mag ik uw paspoorten zien?’ vraagt de beveiligder. Ik haal ze uit mijn achterzak en geef ze aan hem. Hij doet een eeuwigheid over het vergelijken van de namen en de foto’s en ik voel de neiging opkomen hem te vragen of er een probleem is, maar ik hou me in, want een vliegveld is ongeveer de slechtste plek ter wereld om een scène te maken. Eén verkeerde zet en basta, je wordt niet alleen van deze vlucht gehaald, maar je staat de rest van je leven op een no-fly-lijst.

‘U weet dat u uw tassen niet onbeheerd mag achterlaten?’ vraagt hij uiteindelijk. ‘Dat is een veiligheidsrisico.’

‘Ik weet het,’ zeg ik. ‘Sorry. Ik ben nog niet zo lang wakker.’

‘Vindt u het goed als ik ze even doorzoek?’

Hij vraagt het heel beleefd en ik zou nee willen antwoorden, want ik vind het helemaal niet goed, maar als ik dat doe roept hij waarschijnlijk een collega op, en voor je het weet worden Emmet en ik in aparte kamers gezet en afzonderlijk verhoord. Dan zitten wij een half uur later nog op het vliegveld, terwijl ons vliegtuig aan het taxiën is op de startbaan. En we mogen deze vlucht echt niet missen.

‘Natuurlijk,’ zeg ik met een brede nepglimlach, en hij kijkt me even onderzoekend aan voordat hij mijn rugtas openritst. Er zit niets bijzonders in. Mijn laptop. Een uittreksel van een paper dat ik aan het schrijven ben voor een medisch tijdschrift. Een boek van Lee Child. Wat peper-

muntjes en ontsmettingsdoekjes voor de handen. Mijn ergernis groeit weer als hij Emmets tas pakt. Dit voelt meer als een inbreuk – ik vind het onprettig dat hij de privacy van mijn zoon schendt – maar gelukkig zijn Emmets spullen nog minder bedreigend dan de mijne.

‘Volgende keer beter opletten,’ zegt hij terwijl hij opstaat. ‘Tassen die zomaar rondslingeren vormen een veiligheidsrisico.’

‘Dat heb ik nog zó tegen mijn vader gezegd,’ zegt Emmet. ‘Maar hij luistert nooit.’

‘Dan wil ik alleen nog even de instapkaarten zien,’ zegt hij vervolgens, en ik moet me vreselijk inhouden om niet te zeggen dat hij de pot op kan, maar de first class-passagiers beginnen al te boarden, dus ik heb geen keus. Ik pak mijn telefoon en laat hem de instapkaarten in mijn e-wallet zien.

‘Aaron Umber,’ zegt hij, als hij mijn naam ziet staan. ‘En Emmet Umber.’ Er is niks mis met de kaarten en met lichte tegenzin geeft hij de telefoon terug. ‘Goede reis,’ voegt hij eraan toe, op zo’n strenge toon dat het eerder een commando lijkt dan een beleefde opmerking. Alsof hij anders terugkomt om ons een of ander misdrijf ten laste te leggen.

‘Dank u wel,’ zeg ik en ik begeef me naar de gate, waar de medewerkster achter de desk nu de business class-passagiers naar voren roept.

‘Meneer,’ zegt de beveiliging als ik amper zes stappen bij hem vandaan ben, en ik draai me om.

‘Wát?’ vraag ik, en in mijn frustratie verhef ik mijn stem. Serieus, nu heb ik er schoon genoeg van, en ik begin echt boos te worden. Ik heb altijd wat valium in huis voor nood-

situaties en heb er een paar in mijn koffer gestopt voor het geval de week die voor ons ligt moeilijker wordt dan verwacht. Ik had er ook eentje in mijn tas moeten stoppen. ‘In hemelsnaam, wat nu weer?’

‘Vergeet u niet iets?’

Ik frons en weet niet meteen waar hij op doelt, totdat ik zie dat Emmet op dezelfde plek is gaan zitten waar ik hem eerder achterliet. Hij heeft zijn AirPods weer in en is zich waarschijnlijk niet eens bewust van de tijd. Ik roep zijn naam en hij springt op, bij wijze van uitzondering zonder protest, en loopt met me mee. Tot mijn opluchting komen beide instapkaarten zonder verdere problemen door de controle.

Terwijl we door de slurf naar het vliegtuig lopen realiseer ik me dat hij me nog niet heeft gefeliciteerd met mijn verjaardag.

2

Sinds Emmet vanochtend met tegenzin zijn bed uit kwam heeft hij vooral gebrom voortgebracht, maar ik zie aan hem dat hij onder de indruk is van de business class. Rebecca is tien jaar geleden terugverhuisd naar Dubai en sindsdien vliegt hij eens per jaar van Sydney naar Dubai en terug, maar altijd economy class. Omdat ze voor de luchtvaartmaatschappij werkt had ze gemakkelijk een upgrade kunnen regelen, maar dat vond ze overdreven luxe voor een kind. Laten we daarmee wachten tot hij oud genoeg is om het te waarderen, zei ze, en het leek me niet de moeite waard daar ruzie over te maken, te meer omdat er altijd een steward of stewardess was die voor hem zorgde.

Hoewel hij nooit heeft geweigerd te gaan, heb ik de laatste jaren wel gemerkt dat hij minder enthousiast is geworden. Het is een kwestie van tijd voordat hij echt niet meer wil, maar dat is dan haar probleem, niet het mijne. Wat hem dwarszit is niet de lange vlucht, maar zijn boosheid jegens zijn moeder,

een woede die al een tijdje in hem smeult, waarschijnlijk sinds het begin van de puberteit. Ik maak me er niet al te veel zorgen over. Het komt mij immers best goed uit dat hij weinig belangstelling toont voor de wereld buiten Sydney, waar hij gelukkig is met het strand en onze woning in North Bondi.

‘Mooi, hè?’ zeg ik terwijl we gaan zitten. De stoelen staan in een 1-2-1-opstelling, en ik heb er twee in het midden genomen, met een schermpje dat tussen ons kan worden opgetrokken voor de privacy.

‘Best cool,’ geeft hij toe, waarmee hij zuinigjes erkent dat we er comfortabel bij zitten, maar dan verpest hij het moment door naar links te kijken, naar een lege stoel. ‘Zou daar ook iemand zitten?’

‘Hoezo?’

‘Als er niemand komt, mag ik daar dan gaan zitten?’

Ik knipper met mijn ogen en zeg tegen mezelf dat ik eerst moet ademen voordat ik antwoord. Dit is zo’n moment waarop ik denk dat niets in deze wereld moeilijker is dan de ouder van een tiener zijn.

‘Maar waarom zou je dat willen?’ vraag ik.

‘Omdat het een betere plek is. Bij het raampje.’

‘Kun je niet gewoon blij zijn met de plek die ik voor je heb gereserveerd?’

‘Ik vraag het alleen maar.’

Het steekt me dat hij zelfs hier, in zo’n luxe omgeving, het liefst zo ver mogelijk bij me vandaan wil zitten. Ik ben redelijk immuun voor het feit dat kinderen van zijn leeftijd het idee hebben dat alles ze toekomt, maar het zou geen kwaad kunnen als hij af en toe ‘Dank je wel, pap,’ zou zeggen.

‘Ik denk niet dat het mag,’ zeg ik. ‘Die vliegtuigen worden allemaal ingedeeld op basis van de verdeling van het gewicht. Ze vinden het niet fijn als mensen van stoel veranderen.’

‘Denk je echt dat er iets vreselijks gaat gebeuren als een jongen van vijfenzestig kilo aan de andere kant van het gangpad gaat zitten?’

‘Vijfenzestig kilo?’ vraag ik en ik doe mijn best niet te lachen. Hij weegt hooguit vijfvijftig kilo. Maar dan krijg ik zo’n gekwetste blik van hem dat ik een steek in mijn lijf voel en mijn tong zou willen inslikken, want nu herinner ik me zijn pogingen om meer spiermassa te kweken. ‘Je mag daar vast wel zitten,’ zeg ik, in de hoop de situatie te redden. ‘Maar wacht er even mee, goed? Ze zijn nog aan het instappen. Er kan nog steeds iemand komen.’

Hij knikt, dus dat vindt hij oké, en voordat we gaan zitten geven we onze bagage een plek. Ik haal mijn laptop, telefoon en boek uit mijn rugtas en berg hem op. Dan bekijk ik het menu en het etui met verzorgingsproducten dat iedere passagier op zijn stoel aantreft. Emmet doet hetzelfde; hij bestudeert de gezichtscreme, de deodorant, de tandpasta en de lippenbalsem. Hij wil niet alleen graag zijn spieren sterker maken, maar besteedt de laatste maanden ook steeds meer aandacht aan zijn huid. Op de planken in zijn slaapkamer staat inmiddels een hele reeks serums en vochtinbrengende crèmes, een vloeibaar legertje dat paraat staat om oprukkende puistjes af te weren, ook al ziet zijn huid er tot nu toe gaaf uit. Vervolgens pakt hij de afstandsbediening van de monitor en scrollt door het eindeloze aanbod van films en tv-programma’s, en dan haalt hij een notitieboekje uit zijn rugtas

en schrijft een aantal titels op. Deze jongen doet niets liever dan lijstjes bijhouden, van alle boeken die hij leest, van alle films of tv-programma's die hij ziet, van het aantal stappen dat hij per dag zet, van zijn gewicht, en zelfs van de beste golven die hij bedwingt. Hij weet niet dat ik onlangs de privacy van zijn telefoon heb geschonden. Ik was geschokt door wat ik daarop ontdekte – dat is een van de dingen die ik op deze reis met hem hoop te bespreken – maar ik heb nog nooit op zijn laptop gekeken, en stel me voor dat daar talloze ingewikkelde spreadsheets op staan, en wie weet wat nog meer. Ik heb me een tijdje afgevraagd of het maken van die lijstjes een uiting kon zijn van een dwangneurose, maar ik denk dat het ordenen hem gewoon rust geeft, hem de illusie biedt dat hij controle heeft over een leven dat af en toe ernstig werd ontregeld.

‘Je weet toch dat er een douche in het vliegtuig is?’ vraag ik en hij kijkt me sceptisch aan.

‘Écht niet.’

‘Écht wel. Vooraan in het toestel. Alleen voor de first class-passagiers, maar toch. Zie je het voor je? Een douche nemen in de lucht?’

Hij laat het even op zich inwerken.

‘Maar stel dat er, uh, turbulentie is? Word je dan niet heen en weer geslingerd?’

‘Misschien komt de stewardess je dan wel redden.’

Wéér zijn de woorden mijn mond uit voordat ik ze kan terugnemen, en ik prent mezelf in dat ik de komende dagen moet nadenken voor ik er iets uit flap. Want dat was een botte opmerking, seksistisch en uit de tijd, en hij bloost bij

de gedachte. Thuis doet hij tegenwoordig zelfs op de heetste dagen zijn T-shirt niet meer uit. Tegelijkertijd loopt hij op het strand wél alleen in zijn zwembroek rond. Misschien gelden daar andere gedragsregels.

‘Er is ook een bar,’ zeg ik en ik wijs naar de achterkant van onze cabine. ‘Daar mogen wij ook heen, dus dat kunnen we straks doen als je daar zin in hebt.’

Hij denkt even na, alsof hij redenen zoekt om er bezwaar tegen te maken, en als hij die niet kan vinden zegt hij: ‘Dat lijkt me leuk,’ en ik klamp me vast aan deze kleine handreiking. Ik had verwacht dat hij zijn koptelefoon zou opzetten en de volle dertien uur die voor ons liggen zou opgaan in films of zou slapen. We hoeven heus niet de hele tijd met elkaar te praten, maar het zou fijn zijn te weten dat we elkaar niet volledig gaan negeren.

‘Wat is er eigenlijk aan de hand?’ vraagt hij. ‘Zijn we ineens rijk geworden?’

‘Hoezo?’

‘Ik bedoel, dit hier allemaal,’ zegt hij en hij kijkt om zich heen. ‘Waarom deze uitspatting?’

‘We zijn niet superrijk,’ zeg ik. ‘Maar we hebben het ook niet slecht. En eerlijk gezegd, als we zo lang in de lucht moeten doorbrengen, dan kunnen we het maar beter in stijl doen, dacht ik. En jij vraagt toch nooit ergens om.’

‘Hier heb ik niet om gevraagd.’

‘Nee, maar ik wed dat je er blij mee bent.’

‘Kon slechter,’ zegt hij. Hij pakt zijn notitieboekje weer op, maakt een aantekening en scrollt weer verder op de monitor. Hij stopt bij een miniserie van een paar jaar geleden

over een jonge Griekse zwemmer uit Melbourne die graag wil meedoen aan de Olympische Spelen, leest de beschrijving aandachtig door en schrijft de titel op.

Emmet kon als kind al goed zwemmen en heeft zich de laatste jaren ook tot een bekwame surfer ontwikkeld. Rebecca en ik noemden hem een tijdje de Kivi: half kind, half vis. Aanvankelijk wilde ze niet dat hij in de buurt van het strand kwam, ze wilde zelfs niet dat hij zou leren zwemmen, maar ik wist haar ervan te overtuigen dat dat niet alleen onredelijk was, maar ook onverantwoordelijk. Kinderen die in Sydney opgroeien spelen onvermijdelijk heel veel aan het strand en in de golven. En juist zij zou de gevaren van het water voor niet-ingewijden moeten kennen. Nu kent Emmet het water van Bondi als zijn broekzak. Hij zou je precies kunnen vertellen welke verschillende stromingen je op elke meter tussen Backpackers' Rip en Buckler Point kunt tegenkomen. Ook is hij met zijn vrienden tien of vijftien keer langs de kust van Spit Bridge naar Manly gelopen, en zijn ze onderweg steeds bij elk strand gestopt om te zwemmen.

Hij maakte een paar jaar lang zelf vage toespelingen op deelname aan de Olympische Spelen, maar dat zit er helaas niet in. Hij zal nooit lang genoeg worden, zijn voeten zullen nooit groot genoeg zijn – hij heeft al een hele tijd maat veertig – en hij maakt net zo weinig kans op de Spelen als ik op een rol op Broadway. Maar gelukkig heeft hij het daar al een tijdje niet meer over. Wel laat hij de term 'strandwacht' de laatste tijd steeds vaker vallen, en die gedachte moedig ik aan. Maar uiteraard heel voorzichtig, want als ik te enthousiast word zal hij het niet leuk meer vinden.

Er komt een stewardess langs met een dienblad met champagne, water en jus d'orange. Ondanks het vroege uur neem ik een glas champagne. Zij verontschuldigt zich dat het slechts Bollinger is, omdat we nog aan de grond staan. Zodra we opstijgen, verzekert ze me, gaan we over op Dom Perignon. Ik hou met moeite mijn lachen in en zeg dat het niet erg is, en dat ik me intussen verzoen met de slobberwijn. In het andere gangpad verschijnt een jongeman, eveneens met een dienblad, en als Emmet een glas wil pakken kijkt de steward mij aan.

‘Gewoon jus d'orange,’ zeg ik tegen Emmet, en hij doet wat ik zeg met zo'n zucht waar hij patent op heeft. Als hij ook een lijst bijhoudt van alle vernederingen die hij als mijn zoon moet ondergaan, zal deze daar beslist een plekje op krijgen.

Verderop gaat de deur van de cockpit open en komt een van de copiloten naar buiten, op weg naar het toilet voorin. Ik herken hem onmiddellijk, want hij is een collega van Rebecca van jaren geleden, uit de tijd dat we net naar Sydney waren verhuisd. Ik zak wat dieper weg in mijn stoel. Hij zal vast niet rondkijken als hij weer tevoorschijn komt, maar als hij dat wel doet, wil ik niet dat hij me ziet. De keren dat onze paden elkaar in het verleden kruisten konden we het prima met elkaar vinden, maar als hij me nu ziet zal hij zich beslist verplicht voelen me te begroeten, en dat wil ik liever niet. Niemand weet immers dat Emmet en ik hier zijn. Maar gelukkig loopt hij rechtstreeks terug naar de cockpit, zonder ook maar een blik in onze richting.

De cabine begint nu vol te lopen en een jonge vrouw, ik

denk begin twintig, loopt naar de lege stoel bij het raampje waar Emmet zijn zinnen op had gezet. Ze is uitzonderlijk knap – ik durf te wedden dat ze model is – en lijkt zich eerder voor een modeshoot te hebben gekleed dan voor een lange vlucht. Ik krijg de indruk dat zij, terwijl wij het gevoel hebben dat we boven onze stand business class reizen, ervan baalt dat ze geen upgrade heeft gekregen naar de first class-privésuites. Een man van middelbare leeftijd die een paar stoelen verderop zit, springt overeind om haar te helpen haar handbagage in het vak boven de stoelen op te bergen. Ze bedankt hem en houdt intussen haar grote zonnebril stevig op haar neus. Hij probeert een praatje aan te knopen, maar ze poeiert hem beleefd af, gaat zitten en schopt haar schoenen uit. Haar nauwsluitende outfit is belachelijk kort, amper tot over haar dijen, en haar benen zijn bloot en gebronsd.

Ik zie dat Emmet naar haar kijkt, en niet omdat zij op de plek zit die hij had willen hebben. Hij duwt zijn tong tegen zijn bovenlip en spert zijn ogen wijd open, en op dat moment besef ik dat mijn zoon hetero is. Hij heeft tot nu toe tegen mij nooit een voorkeur uitgesproken voor jongens of meisjes, maar ik heb instinctief altijd gedacht dat hij weleens gay zou kunnen zijn. Misschien baseerde ik dat op antieke clichés die waarschijnlijk niet alleen uit de tijd maar ook nog eens beledigend zijn, maar ondanks zijn atletische prestaties in het water was hij als kind al ongelooflijk gevoelig, wars van team-sporten of spelletjes waarbij het er ook maar enigszins ruig aan toe kon gaan. Hij maakt deel uit van een klein, hecht groepje jongens die ook allemaal niet zo stoer zijn, en lijkt zijn tijd liever in hun veilige gezelschap door te brengen, en